

Medlem i en handbollsklubb utifrån socioekonomisk status

- en undersökning från forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

Ulf Blomdahl.	ulf.blomdahl@telia.com	tel. 070/ 665 11 21
Stig Elofsson.	stig.elifsson@socarb.su.se	tel. 08/ 16 20 22
Linda Lengheden.	linda.lengheden@gmail.com	tel. 0736/ 81 36 33
Magnus Åkesson.	magnus.akesson@stockholm.se	tel. 08/ 508 27 638

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

- Stockholm (sedan 1984)
- Norrköping (sedan 1985)
- Malmö (sedan 1990)
- Linköping (sedan 1992)
- Kalmar (sedan 1992)
- Jönköping (sedan 1994)
- Sävsjö (sedan 1994)
- Vallentuna (sedan 1996)
- Huddinge (sedan 1998)
- Haninge (sedan 1998)
- Värmdö (sedan 1998)
- Helsingborg (sedan 2000)
- Lidingö (sedan 2003)
- Täby (sedan 2013)

Antal elever som besvarat enkäten och svarsfrekvens

Forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige

	Bruttourval	Antal svarande	Svarsfrekvens %
Stockholm 2014			
Högstadiet	2 902	2 096	72
Gymnasiet	2 051	1 489	73
Huddinge 2015			
Mellanstadiet	1 001	853	85
Högstadiet	1 773	1 517	86
Ung livsstil i Sverige 2009-2013			
Mellanstadiet	10 881	9 607	88
Högstadiet	15 533	12 633	81
Gymnasiet	15 508	11 635	75

Sammanlagt har 5 955 barn och ungdomar besvarat våra enkäter 2014/2015

Sammanlagt har 33 875 besvarat våra enkäter under perioden 2009-2013

För närmare information om medverkande kommuner, urval m.m. se: Blomdahl m.fl.,

Segrar föreningslivet?

Socioekonomiska grupper

Ekonomisk grupp 1: Bor i villa/radhus + har tillgång till bil+ båt+ sommarstuga.

Ekonomisk grupp 2: Bor i villa/radhus/insatslägenhet/bostadsrättslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 3: Övriga t.ex. bor i hyreslägenhet + har tillgång till två av: bil, båt, sommarstuga.

Ekonomisk grupp 4: Bor i hyreslägenhet + har tillgång till antingen bil, båt eller sommarstuga.

Ekonomisk grupp 5: Bor i hyreslägenhet. Har **ej** sommarstuga, bil eller båt

Socioekonomiska grupper

Teoretiskt kan detta mått kopplas till Webers definition av klass, vilket i sin tur kopplas till begreppet livschanser. Med ett likartat mått finner sociologen Mikael Tåhlin en tydlig koppling mellan ekonomiska resurser och flertalet fritids- och kulturaktiviteter även efter kontroll för ålder och socialgrupp. Tåhlin har också i senare rapporter visat att individens ekonomiska resurser har en direkt inverkan på både individens fritids- och hälsosituation^[3]. Antagandet är i enlighet med Tåhlins hypotes att familjernas kontrollvidd - mängden av möjliga handlingar - ökar kontinuerligt från ekonomisk grupp 5 till ekonomisk grupp 1.

Detta mått har sedan använts i flera andra studier (Blomdahl, 1990; Elofsson, 1998; Nilsson, 1998; Larsson, 2008; Blomdahl & Elofsson, 2006; Elofsson & Karlsson, 2011). Även i internationella studier används allt mer likartade indikatorer på socioekonomisk bakgrund. I WHO:s hälsoenkät definieras de ungas socioekonomiska status ”utifrån svar på frågor om familjens ekonomi, bilinnehav, semestervanor, datoräggande och om de unga har eget rum

För närmare information om indelningen i socioekonomiska grupper se t.ex. Elofsson m.fl., **Ungas livsstil i låg- och högstatusområden**, sid. 7.

Medlem i handbollsklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%).

Studien 2009-2013. n=33 875.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Mellanstadiet							
Pojkar	6	6	4	2	1	***	Ns
Flickor	5	5	6	2	1	**	*
Högstadiet							
Pojkar	2	3	2	1	0	**	Ns
Flickor	5	4	3	2	0	***	Ns
Gymnasiet							
Pojkar	2	2	2	1	0	Ns	Ns
Flickor	4	2	2	1	0	**	Ns

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå.

För mätning av idrottsförening totalt och deltagande i specialidrotterna se:
Blomdahl m.fl., **Segrar föreningslivet?** sid. 4-7.

Medlem i handbollsklubb

Socioekonomiska grupper. Andelar i procent (%). Studierna 2014 och 2015.

Stadium och kön	1	2	3	4	5	Signifi- kant	Signif. efter kontroll för invandrar- bakgrund
Högstadiet Stockholm							
Pojkar	3	2	2	1	0	Ns	Ns
Flickor	2	3	2	1	0	Ns	Ns
Gymnasiet Stockholm							
Pojkar	0	1	2	0	0	Ns	Ns
Flickor	3	2	0	4	0	Ns	Ns
Mellanstadiet Huddinge							
Pojkar	0	6	2	0	0	*	Ns
Flickor	7	6	4	4	0	Ns	Ns
Högstadiet Huddinge							
Pojkar	3	4	3	2	0	Ns	Ns
Flickor	3	4	3	1	0	Ns	Ns

* p<0.05; ** p<0.01; *** p<0.001; Ns= ej signifikant på 5% signifikansnivå.

Deltar ungdomar i olika socioekonomiska grupper i handbollsklubbar i samma utsträckning?

Sammanfattning av resultaten:

Killar i de högre socioekonomiska grupperna är överrepresenterade bland dem som är med i en handbollsklubb. När vi kontrollerar för invandrarbakgrund minskar skillnaderna.

Tjejer i de högre socioekonomiska grupperna är starkt överrepresenterade bland de som är med i en handbollsklubb. När vi kontrollerar för invandrarbakgrund minskar skillnaderna.

Du finner forskningsrapporter, redovisningar och föreläsningar från Ung livsstil på:

www.stockholm.se/idrott/forskning

www.huddinge.se/unglivsstil

www.taby.se/unglivsstil

Du kan också följa forskningsprojektet Ung livsstil i Sverige på Facebook

<https://www.facebook.com/unglivsstil1>

Kommande omfattande forskningsrapport om RF-idrotten:

Elofsson/Blomdahl/Åkesson/Lengheden, RF-idrottens sociala struktur. En utmaning för idrottsrörelsen och politiker

Ungas livsstil i låg- och högstatusområden

En studie i åldersgruppen 13-16 år

Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Linda Lengheden och
Magnus Åkesson**Segrar föreningslivet?**En studie av svenskt föreningsliv under 30 år
bland barn och ungaUlf Blomdahl, Stig Elofsson, Magnus Åkesson och Linda
Lengheden**Dricker ungdomar i idrottsförening
mindre alkohol än de som inte är
med i en idrottsförening?**Stig Elofsson, Ulf Blomdahl, Magnus Åkesson
och Linda Lengheden**Spontanidrott för vilka?**En studie av kön och nyttjande av
planlagda utomhusytor för spontanidrott
under sommarhalvåret

Ulf Blomdahl, Stig Elofsson och Magnus Åkesson

Foto: Hans Gustav

**Utomstående i fritids-
och kulturutbudet i Huddinge**

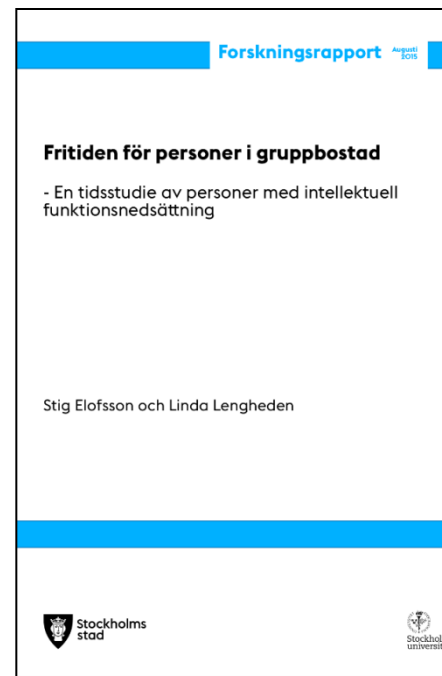
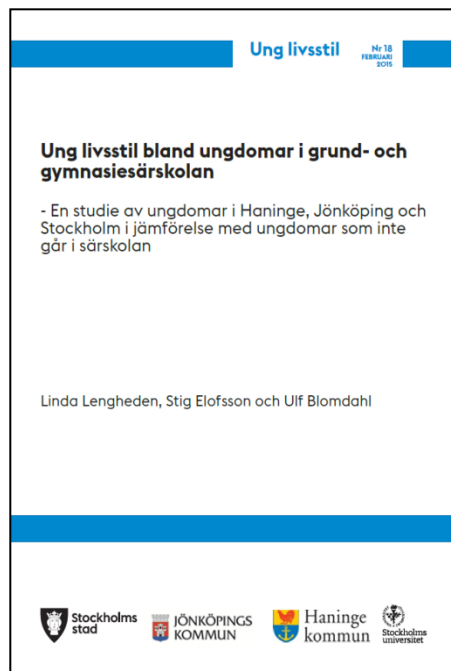
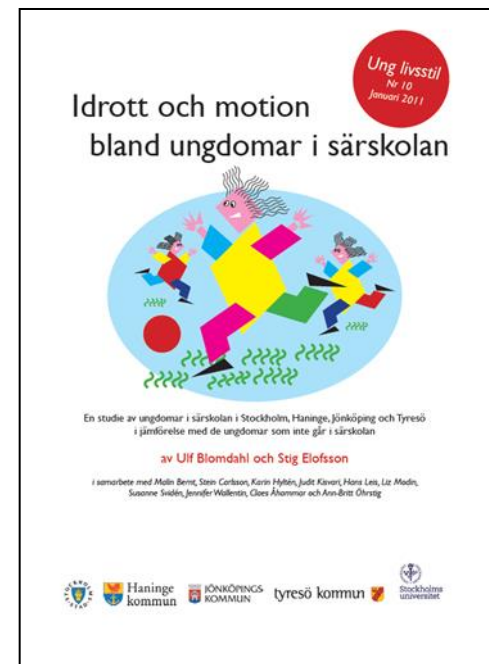
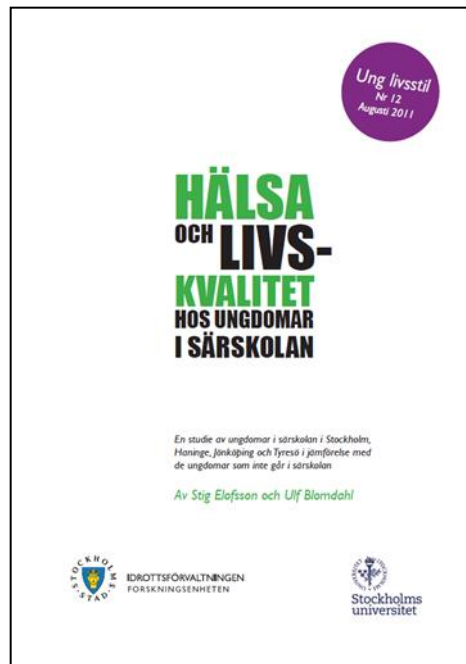
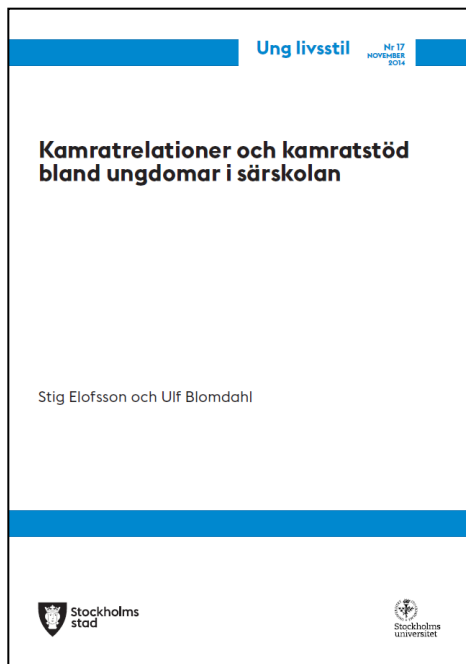
– en studie av barn och ungdom i åldersgruppen 10–19 år.

Av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

**Hur många motionerar/
idrottar för lite och
vilka är dom?**– en studie av den unga befolkningen i Stockholm,
Häringe, Helsingborg, Jönköping och Lidköping

av Ulf Blomdahl och Stig Elofsson

Linda
Lengheden

Magnus
Åkesson

Ulf
Blomdahl

Stig
Elofsson

www.facebook.com/unglivsstil1

